

Bernhardlaan 7-1

Besluitdatum: 14-09-1999 / Besluitnummer: bkw 99/2366N

SOORT flatgebouwen

BOUWJAAR 1953

Toelichting

BERNHARDLAAN 7-1 t/m 45-4 01.10.99

objectno.: 11.

bouwjaar : 1953/1954

bouwstijl : Delftse school elementen/zakelijkheid

architect : H.J. van Breda

motivering:

Het complex is van belang voor de gemeente Arnhem vanwege zijn architectonische waarde en situeringswaarde.

toelichting:

Aan de Bernardlaan en de Lippe Biesterfeldstraat staan in totaal vier forse vijflaags flatgebouwen, in 1953/1954 gebouwd in opdracht van de N.V. Parkweg te Deventer. Een eerdere initiator tot de bouw was de N.V. Grondexploitatie- en Beleggingsmaatschappij Arnhem Zuid te Velp. Architect was H.J. van Breda. De flatgebouwen staan aan de noordzijde van de Bernardlaan en de Lippe Biesterfeldstraat, deel uitmakend van de kleine wijk Angerenstein Noord, die, hoewel aangelegd in de jaren '30 pas na de Tweede Wereldoorlog werd ingevuld met rijtjeshuizen en flats. De flats uit 1953/1954 zijn gebouwd in een late, zakelijke variant van de Delftse schoolstijl (ookwel "Shakehands-architectuur" genoemd). Typisch voor de Delftse school zijn het ambachtelijke gebruik van baksteen, de vensters met rollagen of strekken en dubbele draairamen met roedenverdeling, de vormgeving van de entree met getoogde luifels en deuren met roedenverdeling en de plaquettes boven de ingangen. Deze plaquettes bezitten expressieve voorstellingen van (bos)dieren en planten, waarmee aansluiting werd gezocht met de park- en bosachtige omgeving van de wijk. Kenmerkend voor de zakelijkheid zijn de toepassing van betonnen en stalen onderdelen (waaronder lateien, balkons), de (bijna) platte daken met overstek en de sterk horizontale gevelindelingen. De flats zijn nog niet ingrijpend gerenoveerd en bezitten tal van oorspronkelijke onderdelen.

Vanwege de toegepaste bouwstijl, de redelijk gave verschijningsvorm en als typische opvatting van midden 20ste-eeuwse gestapelde woningbouw bezitten de flats enige architectuurhistorische waarde. Tussen de flats bevinden zich in het geaccidenteerd terrein opgenomen garageboxen.

Tezamen vormen de flats een markante gebouwengroep, gelegen in een voor de jaren '50 karakteristieke aanleg met plantsoenen, hagen, boomgroepen en laanbeplanting.

Beschrijving (10-03-1997)

Het complex bestaat uit vier flatgebouwen, twee aan iedere straat en met de lange gevels evenwijdig aan de straat gelegen.

Iedere flat bezit een rechthoekige plattegrond, een lage sou-terrainverdieping (waarin de bergingen) en vijf bouwlagen, waarvan de bovenste aan voor- en achterzijde sterk inspringt en is voorzien van een doorlopende reeks balkons. Deze bovenste bouwlaag wordt afgesloten door een nauwelijks hellend zadeldak met licht opgeknikte dakoverstekken, voorzien van gesloten en open panelen.

De gevels zijn gemetseld in geelbruine baksteen in halfsteens verband. De grote vensters sluiten af met lateibalken, de kleine met bakstenen rollagen, de souterrainvensters met strekken. De lekdorpels zijn van baksteen. De ingangspartijen hebben een licht gebogen betonnen luifel, waaronder een smal boogveld met houten delen en voorts een brede deur met V-vormige roedenverdeling. Aan weerszijden bevinden zich stroken met brievenbussen en een bovenlichtje. Boven de luifels bevinden zich betonnen plaquettes met in reliëf uitgevoerde planten- of dierenmotieven. De boven de entrees gelegen trappenhuisvensters bezitten aan de bovenzijde een rechthoekig wit geschilderd paneel met verdiepte kruismotieven. De kleine vensters aan weerszijden van de trappenhuissecties hebben een ko-zijn met middenstijl en twee 2-ruits draairamen. Dergelijke vensters bevinden zich ook in de achtergevels. De balkons zijn van beton en hebben stalen balustrades. Op de balkons kozijnen met balkondeuren en grote ramen met bovenlichten. De op de hoeken van de flats gelegen woningen hebben aan de voorzijde geen balkon, maar wel aan de smalle zijgevels. Ook aan de achterzijde bevinden zich balkons, die in tegenstelling tot de voorzijde inpandig zijn en eveneens voorzien van een stalen balustrade. Deze balkons zijn toegankelijk via twee deuren, één in één van de korte zijwanden op het balkon, één in de achterzijde. Hier bevindt zich een breed kozijn met enkelruits raam met bovenlicht en enkelruits balkondeur met bovenlicht. Voorts bevindt zich hier nog een klein venster met enkelruits raam.

De achtergevel bezit in de vierde bouwlaag groter uitgevoerde vensters dan in de onderliggende bouwlagen. Deze twee aan twee geplaatste vensters hebben 4-ruits vaste ramen of dubbele 2-ruits draairamen.

De bovenste bouwlaag bezit aan voor- en achterzijde betonnen balkonbalustrades met trapeziumvormige openingen.

De zijgevels bezitten in elk van de vier onderste bouwlagen een dubbele balkondeur en een balkon met stalen balustrade. In deze zijgevels zijn eenvoudige siermetselwerkdetails verwerkt.

Inwendig bezitten de flatgebouwen een betonnen trappenhuis met stalen leuning (buismateriaal).

De garageboxen hebben bakstenen gevels (baksteen in halfsteens verband) en dubbele houten deuren met diagonale houten delen en ijzeren hang- en sluitwerk. Op het betonnen bovendeck boven de garages staat een ijzeren buishek met verticale spijlen.

De aanleg rondom de flats verkeert nog voor een gedeelte in originele staat. Aan de voorzijde bevinden zich trottoirs, lage berberhagen en grasvelden.

Aan de achterzijde bevinden zich bredere plantsoenen met di-verse soorten struiken en bomen. De garageboxen zijn vanuit de hoger gelegen straatsdelen bereikbaar via trappen met bakstenen wangen en betegelde treden.